

# DIGICOLJUST-2

## Military Violence and Its (Dis)Contents in Colonial Congo – Sharing the Records, Writing the History

DUUR  
1/02/2023 - 1/05/2027

BUDGET  
602 442 €

### PROJECT BESCHRIJVING

Dankzij de veelbelovende resultaten van de eerste fase van het pilotproject DIGICOLJUST ("Colonial Violence, Subaltern Agency and Shared Archival Heritage: A Digital Platform of Colonial Judiciary Sources" 2020-2022), en het bewezen trackrecord van het coördinatieteam (AGR/ULB/VUB) in koloniaal archivaal erfgoed en geschiedenis, heeft het project DIGICOLJUST-2 "Military Violence and Its (Dis)Contents in Colonial Congo – Sharing the Records, Writing the History" als doel om een nieuwe impuls te geven aan de archivale, wetenschappelijke en maatschappelijke kennisverwerving van de geschiedenis van militaire misdaden en hun onderdrukking in Koloniaal Congo (1885-1908-1960). Op basis van een gecombineerde input van erfgoedwetenschappen en geschiedkundige expertise, biedt het project een antwoord op politieke en historiografische debatten over het omstreken erfgoed van Belgische koloniale archieven en over de gewelddadige geschiedenis van het Belgische imperialisme. DIGICOLJUST-2 is gericht op het blootleggen van een lang verloren gewaande collectie van 5.200 gerechtelijke dossiers die 70 jaar oude getuigenissen van koloniale militaire misdaden bevatten. In samenwerking met Congolese archivariissen zal DIGICOLJUST-2 innovatieve oplossingen voor het verder toegankelijk maken van dit erfgoed ontwikkelen. Bovendien wil het project er ook voor zorgen dat gebruikt kan worden voor vernieuwend en diepgaand historisch onderzoek. Het project wil een nieuw perspectief bieden op de ontplooiing, routinisering en escalatie van gewapend geweld in koloniaal Centraal-Afrika (d.w.z. de "inhoud" van militair geweld), maar op de complexe relatie van de Belgische koloniale (militaire) autoriteiten tot de straffeloosheid en het wangedrag van soldaten (d.w.z. de "ontevredenheid" over dit geweld die belichaamd wordt in de rechtsgang).

De resultaten die zijn voortgebracht door de eerste fase van het DIGICOLJUST-project hebben het cruciale belang van de gerechtsdossiers van de koloniale krijgswaarden aangetoond. In minder dan 24 maanden heeft het projectteam de archiefstukken in kaart kunnen brengen, hun geschiedenis kunnen traceren, een gebruiksvriendelijk en wetenschappelijk verantwoord formaat voor online toegang bedacht voor de reeds voltooide digitalisering van het proefprogramma (1.147 procesdossiers/27.650 gescande pagina's van de militaire rechtbank van Léopoldville, 1891-1956) en een effectief partnerschap met het INACO (Institut National des Archives du Congo) in de DRC opgebouwd. Ondanks de belemmeringen veroorzaakt door Covid-19 en door het tijdrovende transfer (en decontaminatie) van 5.200 dossiers naar het Rijksarchief, werden de belangrijkste doelstellingen van het project eind 2022 Toch behaald. DIGICOLJUST-2 zal daarom een volledige return bieden op deze investering door het nastreven van een aanvullende reeks belangrijke doelstellingen:

- (1) Het catalogiseren, digitaliseren en het toegankelijk maken van de 350+ dossiers van de krijgswaarden ten velde die tijdens de twee wereldoorlogen werden opgericht.
- (2) Het bestuderen van de (her)organisatie en werking van het militaire gerecht in oorlogstijd door het eerder genoemde archief van de krijgswaarden ten velden van de Force Publique te onderzoeken. De studie zal ons in staat stellen om de vloeibaarheid tussen vreedstijd en oorlog en koloniale opvattingen over 'legitiem staatsgeweld' beter te begrijpen.
- (3) Het onderzoeken van de geschiedenis van militair geweld en justitie door middel van thematische case studies (over militaire misdaden in Congo onder Leopold II, over gender gerelateerd geweld, over de internationale mobiliteit van Congolese soldaten tijdens de Tweede Wereldoorlog, en over wat specifiek "koloniaal" was aan het militaire gerecht in Belgisch Congo).
- (4) De praktijk van het delen van archief/digitaal erfgoed tussen België en Congo ontwikkelen in een bilaterale dynamiek van conservering en onderzoek, met name door middel van een gezamenlijke onderzoeksgids die de militaire gerechtsdossiers van de AGR verbindt met de dossiers van de Force Publique die worden bewaard door het INACO.

# DIGICOLJUST-2

DIGICOLJUST-2 zal een veelzijdige impact hebben. Het project zal de bestaande historiografie van koloniaal Congo aanzienlijk verdiepen, meer specifiek op het gebied van militaire geschiedenis, de geschiedenis van justitie, en de bottom-up geschiedenis van geweld. Het zal ook een belangrijke bijdrage vormen aan de lopende ontwikkeling van Noord/Zuid-partnerschappen in erfgoedwetenschappen, en met name wat betreft het gedeelde archief erfgoed van het kolonialisme.

## CONTACT INFORMATIE

### Coördinator

Prof. Marie Van Eeckenrode  
Algemeen Rijksarchief - Depot Joseph Cuvelier (AGR-2)  
[marie.vaneeckenrode@arch.be](mailto:marie.vaneeckenrode@arch.be)

### Partners

Prof. Benoît Henriet  
Vrije Universiteit Brussel (VUB)  
[benoit.henriet@vub.be](mailto:benoit.henriet@vub.be)

Prof. Amandine Lauro  
Université Libre de Bruxelles (ULB)  
[amandine.lauro@ulb.be](mailto:amandine.lauro@ulb.be)

## LINKS

<https://digicoljust.hypotheses.org/>